

Tlačová správa
Luxemburg 13. marca 2023

Výdavky EÚ v oblasti súdržnosti a poľnohospodárstva: nedostatky v opatreniach na odhaľovanie a riešenie konfliktov záujmov a podávanie správ o nich

- *Nejde o prehľad toho, koľko finančných prostriedkov EÚ je týmto problémom ovplyvnených*
- *Dostatočné opatrenia na zlepšenie transparentnosti a ochranu oznamovateľov ešte nie sú zavedené*

Hoci je zavedený rámec na predchádzanie konfliktom záujmov a ich riešenie vo výdavkoch EÚ, sú nedostatky v presadzovaní transparentnosti a odhaľovaní rizikových situácií. Vyplýva to z novej správy Európskeho dvora audítorov, ktorá sa zaoberá najmä tým, ako sa tento problém rieši v poľnohospodárskej politike a politike súdržnosti, ktoré sú najväčšími výdavkovými oblasťami v EÚ.

„V súvislosti s revidovanými právnymi predpismi a nedávnymi prípadmi sme chceli overiť, či Európska komisia a členské štáty primerane riešili konflikty záujmov v spoločnej poľnohospodárskej politike a politike súdržnosti,“ uviedol člen EDA Pietro Russo, ktorý viedol tento audit. „Zistili sme, že sa vynaložilo úsilie na riešenie tohto problému, ale nedostatky pretrvávajú. Podávanie správ o prípadoch by sa malo zlepšiť, aby sa poskytol jasný prehľad o sumách ovplyvnených konfliktom záujmov.“

V pravidlách EÚ sa od všetkých osôb zapojených do riadenia finančných prostriedkov EÚ (na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni) vyžaduje, aby sa vyhli akémukoľvek konfliktu záujmov z dôvodov politickej alebo národnej príslušnosti, ekonomického záujmu alebo akéhokoľvek iného priameho alebo nepriameho osobného záujmu. Ak došlo k vnímanému alebo skutočnému konfliktu záujmov, príslušný orgán musí zabezpečiť, aby príslušná osoba ukončila všetky činnosti v tejto záležitosti.

Na vnútroštátnej úrovni sú vlastné vyhlásenia najpoužívanejšou metódou na predchádzanie takýmto situáciám a ich riadenie. Vyhlásenia sa však môžu ukázať ako nespoľahlivé a krížová kontrola informácií môže byť niekedy náročná z dôvodu nedostatočných administratívnych kapacít, pravidiel ochrany údajov a všeobecných ťažkostí spojených s dosiahnutím úplnej transparentnosti. Audítori zistili, že v krajinách, ktoré preskúmali (Nemecko, Maďarsko, Malta a Rumunsko), vlastné vyhlásenia neboli povinné pre členov vlády zapojených do rozhodovania o programoch EÚ

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

a prideľovania súvisiacich finančných prostriedkov, hoci sa to od roku 2018 výslovne vyžadovalo v nariadeniach. Vyhlásenia sa vo veľkej miere používajú aj na úrovni EÚ a vykonávajú sa niektoré kontroly, najmä pokiaľ ide o citlivé funkcie. Jav „otáčavých dverí“ (prechod zamestnancov z oficiálnych verejných funkcií do súkromného sektora v tej istej oblasti) však prirodzene vytvára riziko konfliktu záujmov. Z tohto dôvodu audítori vidia potrebu aktívnejšieho riadenia takýchto prípadov.

Podľa audítorov vnútroštátne orgány kladú veľký dôraz na odhaľovanie konfliktov záujmov pri obstarávaní, ale nie vždy venujú dostatočnú pozornosť niektorým varovným signálom, napríklad, že v mnohých konaniach nie je riadna hospodárska súťaž (t. j. zákazky sú dohodnuté bez verejnej súťaže alebo sú uchádzači prepojení s inými zainteresovanými stranami zapojenými do projektov financovaných EÚ). Audítori tiež poznamenávajú, že opatrenia pre oznamovateľov ešte nie sú zavedené a mnohé členské štáty meškajú s transpozíciou pravidiel na ochranu osôb, ktoré nahlásia porušenie práva EÚ.

Verejne dostupné zdroje (odkazy na vnútroštátne a regionálne webové sídla uvádzajúce prijímateľov finančných prostriedkov EÚ v oblasti poľnohospodárstva a súdržnosti, online platforma Komisie Kohesio) v súčasnosti neobsahujú žiadne informácie o konečných prijímateľoch, ktorí sú za právnickými osobami, čo obmedzuje verejnú kontrolu. Zverejnenie týchto informácií sa stane povinným v systémoch riadenia a kontroly krajín EÚ v novom programovom období v oblasti súdržnosti (2021 – 2027). Od roku 2023 prijímatelia finančných prostriedkov v oblasti poľnohospodárstva budú musieť poskytovať informácie o skupinách podnikov, na ktorých majú účasť.

Audítori tiež poznamenávajú, že neexistujú verejne dostupné informácie o rozsahu konfliktov záujmov v rámci zdieľaného riadenia výdavkov EÚ a neexistujú ukazovatele, ktorými by sa merala frekvencia alebo rozsah tohto problému. Nie všetky nezrovnalosti sa oznamujú, napríklad ak je príslušná suma nižšia ako 10 000 EUR alebo ak sa zistia a opravujú na vnútroštátnej úrovni pred tým, ako sa Komisia požiada o finančné prostriedky.

Základné informácie

Približne polovica výdavkov EÚ podlieha zdieľanému riadeniu Komisie a členských štátov. Patria sem dva poľnohospodárske fondy – Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF) a Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) – a tri hlavné fondy súdržnosti: Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF), Európsky sociálny fond (ESF) a Kohézny fond (KF). V rámci zdieľaného riadenia si Komisia ponecháva celkovú zodpovednosť za plnenie rozpočtu, zatiaľ čo členské štáty musia prijať účinné a primerané opatrenia na predchádzanie nezrovnalostiam, ich odhaľovanie a nápravu a vnútroštátne orgány sú primárne zodpovedné za ich identifikáciu a riešenie na úrovni prijímateľov.

Osobitná správa 06/2023 *Konflikt záujmov vo výdavkoch EÚ v oblasti súdržnosti a poľnohospodárstva – Rámec je zavedený, ale opatrenia na zabezpečenie transparentnosti a odhaľovanie konfliktov záujmu majú nedostatky* je dostupná na [webovom sídle EDA](#).

Kontakt pre tlač

Tlačové oddelenie EDA: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691 553 547
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 621 552 224
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – Mobil: (+352) 691 551 502